

**PARVATA GLAVA
MLADĚŽĆI SPOMENE**

MLADĚŽĆI SPOMENE

Lebanov Tunču sam ás,
E, tuka sam zastánal, megjiu vás.
Baštá i májca sa me purásnali tuka,
A sigá čuja pak seku brát kaćé šuka.
Néma ništu palučensku da četémi,
Olete mu káre sinca da revémi.
Vájda misla da vu raztuša,
Tuka neštu da vu skluča.
U Vinga da pošnimi da caftimi,
Náštu sélu na daléc da razglasimi.
Čeleć gá čuj za námu da se čudi,
U dumá da doj homa, da mu vidi.

U DUMÁ

Kugá saháte dranči,
Tete véc se sabudi.
Kugá bába ud ćilére vika,
Toj ud odara se nadiga.

Gá toj se ublečé,
I ričija pošni da pijé,
Homa utij da izdigni slugata,
Da utijat na pluga, vaz gurata.

Tugázi izdigni sata kašta,
Sekuj da se uluvi u rabota.
Sámu méne me ustávi još da spa,
Či ás dnés za páza kaštata.

Tete doj vaz méne puléku,
I káj da pusna sámu teletu.
Sled tuj dedu doj vaz méne,
I káj da pusna sate svinjé.

Máma vika ud deléku,
Da si svara gá baj mleku.
Ás se ubarna na drugata starna,
I kaćé martav homa zaspa.

U méne tija mlogu se nadevat,
Či satu uredénu za j' namerat.
I taj, gá véć se naspa,
Stána i se ubleča.

Tugázi pošna da meta,
I redum da ureda.
I da izpuštem sata márva,
Détu mi 'j blá ubád'na.

I sled katu sata rabota gutova ij blá,
Se mána mátku ud dumá.
Tete sas Fránca i slugata,
Sa utišli na pluga, vaz gurata.

Dedu, bába, máma i Koci,
Sa utišli da vazvat na lojzi.
Ás pak sam kárel sled mujata ole,
Sam učál mátku i nagore.

Sled tuj sam si dušal,
I dve pileta sam tupnal.
I sam napravil za vičére,
U čurbata sam pusnal tri pipére.

Nášte katu sa si dušli,
Sas satu zaduolni sa bli!

Vinga, 26 Juni 1929 g.

PÁURA

Páure, bi štel neštu za vás da piša,
Či van ni jé za drugu, či leti cíša.
Da ni se sarditi, či mátku vu zabávem,
Homa perotu dolu si ustávem.

Moj da kájmi, či za páura dnés ij zlo,
Či ij menalu unuj vreme, détu 'j blo.
U unuj vreme páura čár ij žuvel,
I mi se práj, či ij jál leb mátku po-bel.

Ama da hurtuvami sigá za dněšnja denj,
Istena, či zime jadé kalbasa sas renj.
Ama gá doj prulećta, máľku po taži,
Či sata denj treba pluga da darži.

Ama se trudi i se mači,
Či za purcija treba nosce da udlači.
Ama sigá tuj da ubádimi, či kaćé,
Kugá žitutu ij tristotini i petdese’?

Kukuruza ij još po-lésin,
Po-skap ij idin gasák gušin.
Kotárkata máj či ij véc prázna,
Na kunete néma zob da dáva.

Žitutu ij menalu véc udkole,
Či ij trebalu za purcija nosce.
Dára sas idna hurta práva,
Za páurete ij rábuta žalna!

Sutrenjta ránu izlej van na rabota,
I sám’ véčar kasnu flej u dvora.
Sejš ud satu – kukuruz i žitu,
I pá ni se udberěš sas ništu!

Jesenjta doj da se beré kukuruza,
I homa treba na kunete da se toka.
A aku néma na vreme cíša,
Tugázi ni moj da ugujěš nitu miša.

Tuj ij u dněšnja denj sas páurete,
Još máлку taj za baj i sas guspudárete!
Za sekugu za baj još po-zlo,
Aku ni doj vreme po-dubro.

Ama aku na sveta páur bi ni žuvel,
Sat svet ud glác bi umrel!
Či toj ráni sat svet,
I toj, saráka, pá ni jé u red.

Vinga, 15 februára 1930 g.

EPIGRÁMA

Durkat' ni sam se bil rudil,
Ni sam se tolkuz vájda učil.
Ama znáj i Dedu Bog,
Ud katu sam stánal po-visok,
Sas drugu ni sam se zapántil,
Druga rabota ni sam rábutil!
Ud kat' sam si farlil šubata,
Sé stulovete na školata
Sam gji tril sas štufata!

PROLEĆ

Viždati li tám, dolu, nekakvo?
Slancitu se rážde na nebeto!
Sutrin ránu se červej',
Preliče, i dněs za mu ugrej'.

Idva pulěku pruleća,
Sekuj ij na rabota ud sutrenjta.
Kugá tuj vreme stiga,
Sat svet rabota ima.

Trevata pulěku se zelenej,
U tozi guraš' proletin denj.
Darváta se bubončat hubanći,
U tozi guraš' denj, proletni.

Slancitu za idna drágus pičé ud gore,
Sat svet ij sigá u utáre:
Urat, rábutat u zelénotu puljé,
Gá i gá se čuj neku glás da pejé.

Mažete, tija van u puljétu urat,
A žinite gradinite gji redat.
Gji kupájat i sas satu gji nasejat,
Gá se umurat u kašti máj flejat.

Timišvár, 2 aprila 1930 g.

NEŠTU ZA DEDA KOCA PÉLOKVA

U sélu Vinga,
Gu puznávat' vájda sinca.
U Lebánvata ulca,
Se 'j užénala bába Luca.
U idna kašta bela,
Naprájna cár na mera.

Ni moj da ji namervaš mana,
687 ij broja.
Témelin ij bolta,
Ima i železna porta.
Sas plěj ij pukrita,
Sas lantéce ij nabita.
Žuvej u néja idin čeleć,
Néma toj gradinče sas cveć...
Nideti se čudi koj ij toj,
Konj u sejata néma toj.
Ij stár toj dosta,
Tozi ij dedu Kocu Pélokva.
Ima toj zeme i lozi,
Sám' da 'j u mir, da sé stori.
U badnite da j' iztoč',
Da se napalnat – dáj Bož'!
Da ima sata gudina,
Da puštuva négva familija.
Tuj iska toj u tej,
Da rábuti du katu žuvej.
Zemete na ispulj da ja dadé,
Slancitu da ni gu više pičé!
Gá doj vreme da se hozi,
Náj-tažkata rabota dodi.
Ama gá idna kamára napráj,
Kuja napalni cel tavánj,
Gá kukuruza se uberé,
Toj ud rabota se utarvé.
Idna rabota toj još ima:

Da si svari toj ričija!
Tugáz' sata gudina ij biz briga!...

OBRAŠTÉNJI

Brájce palučene!

Brájce palučene, neštu da četéti,
Či drugjijáče ud guraštu za se upičéti!
Sam se turil tuje da j' napiša,
Dano dubávimi máлку čiša!

Ama sigá tuj bolja da j' ustávimi,
I da gladami máлку da se uprávimi.
Znájti li, či izbiranjétu idva,
Pa horata ni znájat za kogu da votirat?

Za páura dnés ij jáku zlo,
Či ij menalu unuj vreme, détu 'j blo...
Pa treba da doj nekuj, da mu stori dubro,
Či drugjijáčec za ustáni i biz ubleklo!

Žitutu, taj izgladva, za se upičé,
Váljda ni šté moži i da se uvaršé.
Kukuruza – toj siher za se purdadé,
Napreć još da se ubere!

Cenata na žitutu moj da ja udgátnimi,
Ima dosta za kako da se uplákvmi!
Sas sto i petdset leja vajda za mu molat,
Ama za baj musánj, či za purcija za mu gonat.

Dubre! I za tolkuz za j' dadémi,
Ud sate dalgjve pá ni šté se utarvémi.
Tuj ubadeti, či kaćé?
Aku za baj žitutu sto i petdese?!

Kukuruza za baj još po-lésin,
Po-skap za baj idin gasák gušin!
Tuj sekuj ji vidi, či ij taj,
Zato sekuj treba da ima vera u néj!

Treba nekaćés' da se uprájmi,
Durkat sassém još ni se umájmi.
Sincata da se preberémi,
Verni hora da si izberémi!

Brájće, nikugu nideti verva,
Či sate štat da mu zémat leba.
Taj kaćétu sinca sti videli,
Taj smi igráli, kaćétu sa mu peli.

Napreć nebeto i zemete ubićevali,
Sled tuj, biz ništu smi ustánvali.
Da se uvervat još dali ij vrednu,
Treba nji izvádínu idno kulelo prednu!

Napreć da ni mojat više da varvat,
I námu još u robstvu da mu putamnat.
Či dosta na dalboku smi natikani,
“Tolvaj!” – sinca moj da vikami.

Idin čeleć sámú da mu pumogni šté,
Na páura žuvota da umené.
Pu čuždi daržávi toj ij patuval,
I za námu, páurete, toj hurtuval.

Za námu, páurete palcéne, toj buli,
I da mu pumogni šté da se uluvi.
U Anglušku i Balgárija toj hodi,
I noscete znáj kaćé da uzmloži.

Málku hora takvizi se namervat,
Kuja nášte bulevi štat da vervat.
Ud nášte votve zavisi kuje za mu vládat,
Razumni hora kade da votirat da znájat.

Idno kulelo da mu tagli ij za bedevá,
U macaloka i prez bardjá.
Tám moj sinca da umrémi,
Ud zlo nikade ni šté se utarvémi.

Da probami s dve kulelá da purnisami,
Taj léku za moj da se iztikami.
“Fála!” – sinca gá baj za vikami,
I zámánj na dvete kulelá za votirami.

Rádu Mátej udkrádnatu imánji gá vidi,
Sata koža nému se naiži.
Toj na sincata šté da svedoči,
Či noprávica, da ima više, ni moži.

Harsazete naidno iska da saberé,
Sveta ud tej da se utarvé.
Na idin štráng da gji zakáči,
Sekuj ud tej da se upláši!

Brájce! Da votirami za dвете kulelá,
Sassém drugijjáče za baj u dumá.
Za imami kakotu mu treba,
I po-lésnu za si zaslužvami leba.

Inflácija za se hutarisa,
Ud satu zlo tá za mu iztika.
Za dвете kulelá vota da si dadémi,
Ud sate harsaze za se utarvémi.

Zaštotu Dr. Lupu hurtata gá si dadé,
Toj néja ni šté više ja umené.
I unuj taj treba da baj,
Či toj znáj náša báj kakaj 'j.

Za tuj, aku máлку se zamislimi,
Satu jásnu za ji vidimi.
Da votirami za dвете kulelá –
Drugijjáče za baj u dumá!

Lupu sas Brudáre,
Sate za izglavi ud lujáre.
Sate unezi, kuja kradat,
Sas máلكu utráva za gji nakadat.

Brájce palúcene, da se saberémi,
Ud sat báj da se utarvémi.
Za bajmi sinca falosi,
U pomuš' za mu baj i putere Boží!

Vinga, 1 juli 1932 g.

SABUŽDENJI

Hej, palúcenska náša Vinga,
Rudénu svetu mestu na sinca,
Ud carica si námu za mušija,
Na sinca si námu falušija.

Tuka se 'j rudil seku mlád i stár,
U tozi gulem, svet náši utár,
Tuka sinca smi purásnali,
Dubro i zlo smi pudnásali.

Zámanji tuka mu vika idin glás,
Da ni se butnimi niti idin páš,
Ud Vinga náša na bardjáta,
Palna ij s cveći pu darváta.

Tuj mestu, u Banáta,
Ij na palučenete u sarcáta,
Kade néja, palučene, sedimi,
Vée ud dvestotini gudini.

Nášte dedve i prededve na tuka sa tragnali,
Nasám tija sas barjáka mradnali.
Na kade Banáta tija barzali,
I u Vinga zastánali.

Tuka sa mu dunéli za dubro,
Či u tejnu tursku jáku ij zlo,
Nji se 'j prá'lu, či ij blo,
I taj, da rábutimi sinca u idno.

Tuka néja da se rádvami,
Ud zlotu da se bránimi,
Nikade da ni se mánvami,
I pušténjitu da si pázimi.

Taj tija tuj računali,
Kačamága na konj dignali,
Pomušt Božji tija viknali,
I sas iztarplénji čekali.

Tuj mestu toj da 'j zaobikuli,
Zámanj za néj da mu buli,
Ud rábuta da ni mu taži,
I taj dubre da mu varvi.

Tuka dára naselihva se tija,
Kune upregnali u kučija,
Van! Tozi utár da gu izurémi,
Pustoša da gu umeněmi.

Tuj taj báš se 'j nanělu,
Pošnali i kašti da dzidat u sělu,
Da imat idin tejin záveć,
I satu prá'li sas čista pámeć.

Idno vreme taj ij varválu,
Za žuvot, nosce – satu 'j imálu,
Zaduolnus i mir u kašti,
Sate puštuvali tejnite bašti.

Baštinstvu i dítinstvu,
Satu ij blo u idinstvu,
Na idno sate palučene,
Sa bli u unuj vreme!

Smi imáli gulema fala,
Durkatu ne dušlá idna magla,
Kuja satu ij zatamnila,
Sat svet ij razdelila.

I da pugladnimi sigá sveta:
Žálin ij pu darváta i cveta!
I slancitu drugijjáče mu pićé,
Rádusnutu lici námu umeně.

U gradinata sam bil báš udeve,
Se 'j tréflu či ij blo hubavu vreme.
I puglaždem ás pu bardjáta,
Pu darváta i pu lozjáta.

Kasna jésenj, satu ij žalnu,
Ij menalu letnu vreme fálnu.
Kasna jésenj u seku valjáta,
Taj izgładva tá u Banáta.

Idin léč vetar dufni,
Klončitata toj pubutni,
I idna žalna pesenj nosi,
Tám, ud na kade' lozi.

Na bardutu idin páur uré,
Udgore négu báš mené,
Idin čipor gárvene i gu gladet:
I tija válda za négu se sadat!

Sled pluga varvi toj ubit,
Nitu ij napit, nitu ij sit.
Gu vidat i kunete,
Kakvi sa mu tažći denite.

Hej! Kade si vreme menatu?
Kugá smi imáli ud satu,
Kade si? Já varni se!
Za námu spumeni se!

Di si, Terezio, da mu vidiš,
Idin privileggi da mu napišiši?
Di si, sámu da mu pugladeš,
Sarcito za doveka da si ji izkacaš?

Di si, Stanislávič, još idnaš da mu preberěš
I mila u námu da ulejěš?
Ilá, či smi razfarleni,
Sas satu zlo nafarleni!

Kade si ti, Kačamág,
Koj' si mu zaslužil jurság?
Groba si ti uturi,
Sinca te vikami!

Kade sti i vija, náši prededve,
Sinca vija, i váši tetve?
Ud groba sinca staneti
I za námu se spumeneti!

Staneti sinca, geroine,
Či nácijata mu umire!
Iláti i mu utarveti,
Sinca na idno tragneti.

Náj-sétne misla či ni mojti,
Vaz námu da dojti!
Za tuj sámu vu spumenuvami,
I na sate právbi vu remnuvami.

Primer ud vás štěmi da zémimi,
Sincata da se milvami,
Sas vera, nadežde i mila,
Da rábutimi kaćé Vija.

Sigá brájće palučene,
Makár či trušiti kučene,
Za máлку se napusneti,
I satu tuj prumisleti.

Za viditi, či ni jé li taj?
Sveta právica ima u nej!
Sarcito treba da mu se ugřej,
Na seku palučenin koj žuvej.

Ni jé li dosta, brájće, či pátimi,
Kaćé idna ladja se klátimi,
Na sreć murjětu gá 'j u vežulija!
Vájda ji viditi tuj sinca vija!

I zato néja sinca se mrázimi,
Učite štěmi da si vádimi.
Megju námu se káremi,
I ud satu tuj ni máremi.

Zašto, brájće, prájmi tuj?
Da li vetara taj mu duj?
Da li ni smi néja više?
Da li palučenska krav mu iztiče?

Ne, brájce, ne!
I za námu za dojat i drugijje dene!
Kugá ni ště hodimi s glava visnata,
Negu na gore – i izdignata!

Za mu se rudi i na námu na nebeto,
Idna palučenska dzvezda. Zato
Věčar zámánj za mu se pukáži
I sincata námu za mu upláči.

Sled nekolku gudini,
Jubileum za daržimi.
Práznić za ima tuka, u Vinga,
Za praznikuvami néja sinca.

Dvestotni gudini za bajat,
Sate palučene tuj za kájat:
Ud kaćé nášte dedve sa dušli,
U Vinga, prez planini i udi.

Ama taj kaćétu smi sigá,
Néja, palučene, u dumá,
Na sám – na táta razfarleni,
Još máлку i sas buci za si farlemi!

Iláti da se sabudimi,
U rabota sa se uluvimi.
U idno sinca da bajmi,
Idnaš “Fála Bogu” da kájmi.

Nácijata da si daržimi,
Još neizbrojni gudini.
Pomuš' Božja da viknimi,
I jazika da si izdignimi.

Da slušemi palučenin naučén,
Koj ud Boga ij nadarén.
Námu sinca da mu upati,
Zámanji u pomušť da mu badi.

Brájće! Sinca da se preberémi,
Nov žuvot da si uvedémi.
Sinca da se uprustimi,
Raka da si uluvimi.

E tuka ij sveta Kolada,
Na sinca da 'j rádusin pogleda.
Mir za dunesé tá na námu,
Na sveta náj-gulemu blágu.

Hej, palučenska náša Vinga!
Badi fála pá na sinca.
Ama ne taj kaćétu sigá!
Bože! U pomušť mu ilá!

Sabudi se, palučenin, ud toja dalbok san!
Sabudi se, či ij samnalu véc van!
Sabudi se i badi doveka palučenin,
Badi doveka mudar i verin!

Vinga, 15 novembra 1932 g.

ZIME

U kašti na guraštu seda
I pukraj sobata se uča.
Iz glavata mlogu neštu mi menuva,
Pu nekupać i mi se hurtuva.

Ama néma koj da me pita,
I ud učenji se nasita.
Néma koj da mi purduma,
Néma koj da mi hurtuva.

Ij mir, u sobata mi nikuj néma,
Sám' knjigjite na idna tarpéza.
U idin rog sobata buči,
U néja ogane guri.

U ništu da se uluva némam ole,
Si misla da utida na gore.
Ne! Neštu mi 'j dušlo na pámeć,
I u néji da rábuta se ulávem.

Napreć méne hartija, tinta i pero
I misla – dano izlej dubro!
Da piša neštu za námu, palućene,
Kako prájmi gá ij zimnu vreme.

Na planinata i u gurata,
Redum ij stignala zimata.
U duljéte i puljéte,
Ij studénu i pu murjéte.

Pu darváta nitu idna liska,
Sekuj na guraštu iska.
Pu zemete nitu idna trevica,
Ij čuč di i di neku prasče da izgviča.

Pošni ránata misa,
Pošni da máj leti i čiša.
Sétne da vidiš – stuć,
Vetara kaćé duj gu 'j čuč.

Máj zamrazni i se udvarni,
Sneć leti i strejata napalni.
Sled to se máj iztupi,
Napráj kapčuga da čučuri.

Vaz páurete gá doj tuj vreme,
Se truši i pu málku kučene.
Gulemata rábuta se svarši,
Majsta ud káčitu se izcigarši.

Vinutu se pretoči u badnite,
I homa pošnat i presninite.
Rudjáci idin drugji se puzvat,
Sas vesélji tija prumenat.

Tuj ij idin običáj vaz námu, palučene,
Se tagli još ud náj-stáru vreme.
Ud nášte dedve i prededve,
Taj pišat idnéja kalugjerscí redve.

Zime páurete si izčinat,
Iz dvora sám' pu máľku rabota imat.
Da nahránat kune, kráva treba,
Da nosat u saja, u prusta pleva.

Na hurta se máj preberat,
Tám se tija nasmejat.
Za fálenji ništu ni se fálat,
Za žalenjji – dosta se žalat.

Iz ulicite ni moj da vidiš kučija,
Sám táme utáde idna da vari ričija.
Ud tuj znája, či ima káčita i darvá,
I utáde na kade Májersčite luzja.

U idna ulica idin uščer se mači,
Idnja osce da udlači.
I tija taj amarisani blejat,
U dvora ni štat da flejat.

Po-zeléna treva bi pásali,
Ni štat tuléje – bi kázali.
Za to i tija studénu gá usešetet,
U tej da gji udlačat čekat.

I véčar gá se smurdževa,
Ud kušovete idin dim ud pleva,
Izlezva i nagore zapuši,
Na zimata ště vájda da si udtuši.

I napreć Kolada na pazáre,
Dodat straine prez utáre.
Nosat neštu da purdávat,
I da kupat neštu žálat.

Tám sa žini na pazáre,
Drugárći i slušćini na guspudáre.
Sate si nakupat za práznicite,
Dvám ji nosat u racite.

Tám ij bob, lešte, riba,
Ni kupi sám' kojtu ima.
Pumaránj, čokoládija i záhar
I da se zadlažat makár.

Da naprávat na dicáta,
Rádus da imat u sarcáta.
Taj se čeka Spásitelja,
Či krastijáne smi sinca neja.

Vinga, 12 januára 1933 g.

PRÁZNIĆ

Sutrin ránu ij, se razvideleva,
Slancitu se rážde i pošni da ugreva.
Sas zlátnite mu strelći náštu sélu umené,
Idna práznična dreha nému mu dadé.

Sutrin ránu ij, néma da čuš kučija,
Si činiti sinca, palučene vija.
Ni mojti da si predelejši sládčija san,
Či znájši – néma da izlejti na rábuta van.

Palučenin négva sveta dlažnust ni zabráve,
Napusni sate raboti i na čarkva utáde.
Utáde tám, kadetu négvite roditeli,
U ditinstvu na raka sa gu nosili.

Nedele ij, dzone za manana misa bij,
Palučenska mladina sata na čarkva utij.
Mumi i hargjéne ud deléku sé još varvat,
Májčiči tejni dicá si duvedat.

Sate premenati, sas mulitvena kiniga taj ličat,
Božji hrám palučenete, ta načičat.
Primer moj da dadémi makár komu,
Primer i nejja... Fála Bogu!

I po-sétne, na gulema misa,
Blo to vreme, blo to cíša,
Čarkva sas palučene hora,
Mažjete napalnat i na kora.

Sled pládne, na litánija,
Dodat žini ud vatre i sata krájna.
Sled vičérna utidat na igrata,
Da vidat sate mladinata.

Pu ulicite na ruga,
Redum ima hurta.
Tám sedat tija du večerta,
Tuj nji 'j običáj i rádus na sveta.

Ij nedele! Dá, tuj ij nedele,
Na sincata námu, palučene!

Vinga, 5 augusta 1933

LETE

Sled tažka, studéna zima,
Idva prolec kasa, kaće ud zura du večerta.
Sled tuj dojdí guraštu vreme,
Za sincata námu palučene.

Za páura doj rábuta tažka,
Izlej u puljétu sata kašta.
Nekuj utáde sas žini na lozi,
Drugijje – kusáče na treva nosi.

Slancitu guraštu piće,
U luzjáta se čuj nekuj da pejé.
Žinite tija lozitu vazvat,
Mažjete pak gu praskat.

Kukuruza se máj kupáj,
Bob, krompere se kupáj.
Brájće se pitat: Ima li još máj?
Idin još ima, drugji ij gutov káj.

Věčar páura ud rábuta si doj,
Umurén saráka toj.
Za utre pá na novu se prepráve
No náj-napreć za katránj da kupi utáde.

Barza, utáde za katránj u Rášve,
Barza sas gulemi pášve.
Triba da namázi kučija,
Ama náj-napreć izpijé idna rićija.

Pluga za zarávenji i ák'va digni,
Pukraj gjeráne kučija tikni.
Utre ránu ák'va za napalni,
Napreć još na rábuta da tragni.

Sutrin ránu na zagarlivanj utij,
“Zdráva Marija” na niva mu bij.
Nekuj kupeli napreć négu,
Toj sled pluga varvi léku.

Sled tazi rabota dodi druga,
Se digni na tavána pluga.
Važá ud taváne se smakvat,
I kusi da bijat sadnat.

Važáta vaz gjeráne se namokrat,
Utre ičimika za počnat,
Da gu tija ukusat
I ud negu da se utarvat.

Pošni se senu da se hozi,
Drugjije pak praskat na lozi.
Sas senotu se razkaršat,
Za denj-dvá gu svaršat.

U guraštite dene na Juni,
Páura po-istenscí se zabuni.
Žitutu pošni da uzreva,
Još máلكu da se žani treba.

Sled Petrodenj na nedele,
Palnu ij sas gázdi palučene.
Napreć birta pugáždet žatváre,
Kuja sa dušli da užanat utáre.

Aku tija se pugudat,
Homa večerta na niva gji zavedat.
I za idna nedele,
Žatvata ij gutova aku ij vreme.

Sled žatva huzidba dodi,
Žitutu na niva i u dvora se hozi.
Na kučijata čatlaf i pomušnica,
Naprávat ud čuvála pleva sica.

Sutrin ránu ij, kučiji lopat,
Nekuja véć natváreni nosat.
Baštáta na idno sas sina,
Prebiret leba ud niva.

Sled tuj mašina doj, sas hora,
Na páura u dvora.
Se uvaršé, se napalni taváne sas rana,
Na sekumu mu 'j drágu i ima fala.

Sétne se ugarisva, kunope se tupi,
Ríciija ud slivi se vari.
Se vádi luk, bob se beré,
Se vádi harpadžiaa i krompére.

Brájce, tuj vu 'j vášta rabota,
Tuj vu 'j satu, tuj vu 'j žuvota.
Vija sámú smejeti,
Da ureti i da sejeti!

Makár da znájti, či ij za bedevá,
Ud vámu čekat leb milijon ustá.
Sas čufarligata na idno pejeti,
I sas rádust vija sám' sejeti!

Makár i grád da ubij váša utár,
Kam négu ubarneti uči, seku mlád i stár.
I na novu brájce da smejeti,
Na novu da ureti i da sejeti!

Vinga, 18 augusta 1933 g.

NÁŠA JAZIČ

I néja imami idin jazič,
Koj u Azija se 'j rudil,
Po-sétne u Evropa ij navalil,
Pukraj Dunava se 'j nasadil.

I neja imami idin jazič,
Ud vetar i čiša razbit,
Ud stotini gudini napátin,
Ud barbáre i turce zaklátin.

Náša jazič u Balgárija ij purásnal,
Ud pátenji nikugá ne mirjásal.
Nášte prededve tuka sa gu dunéli,
Pu pate válda pulvinata raznéli.

Tuka po-sétne ij uluvál da se umenuva,
Čuždi hurti toj, saráka, da kupuva.
Sas kuja hurti se 'j utravisal,
U napredvanjétu mu amarisal.

Dá, palučenscí jazič, taj si stignal!
Smi čuli udkole či "Oh!" si viknal.
Sinca te čujmi kaćé jáku šukaš,
Iz námu se lutaš, naprec ni se butaš.

Ti náš jazič, ti palučenscí jazič,
Ti pu truden pać hodiš, ti si máj ubit!
Ti žuveiš tažči, žalni dene,
Ni te učí niti u škulata dite.

Sas tébe si kázvami nášta rádus',
Sas tébe si svidočimi nášta drágus'.
Sas tébe si izkázvami nášte bulevi,
Sas tébe sekuj raztušvanji nameri.

Ti, koj si na náštu palučenstvu fundamént,
Izzidin ud kámak i cimént,
Ti li se lutaš, ti li se razváleš?
Ti li se klátiš, ti upádeš?

Sas tébe i nášta nácija upáde,
Sas tébe i náštu palučenstvu se raznáse!
Sas tébe i nášija nárud umire,
Ud négva májca sassém se razdile...

Za tuj ni boj se ti, palučenscí jazić,
Koj pu trudin pać hodiš i si máj ubit.
Sinca kade tébe za se ubarnimi,
Sinca palučene za te pregarnimi.

Za te pregarnimi, zaštotu te milvami,
Doveka ištimi da te imami.
Mu 'j drágu za tébe, či si náš,
Sate brájće čuvat tozi glás.

Idna pudporka za ti izdignimi,
Dali za se butaš? Za te vidimi.
Kuja ud vetar i čiša za te bráni,
I tuj détu ti taži za ti 'j máni.

Za te učistimi ud čuždi hurti,
Takozi u tébe ni šté se više vidi.
Bujač ni šté se više prebire,
Divják, samuráslić ni šté se više raztile!

Za ti nasadimi sámu šlaménu cveć,
Da ti remnuva seku čeleć.
Za badiš hubav, kaćé trandáfer da merišeš,
Mlogu i hubavi pesmi da naričeš.

Za te pulivami – još da rastěš,
Po-sétne – da caftiš da stěš.
Ti, náš jazić, věčnu da caftiš,
Námu pu sveta da mu razglasiš!

Vinga, 14 septembra 1933 g.

NÁŠU RUDÉNU MESTU

Tuka smi rudéni néja, pu tuj mestu,
Tuka imami néja rádus', neštu.
Tuj mestu, kujé svetu 'j zvémi,
Za doveka u sarcito da 'j uvedémi.

Tuka smi si žuveli náštu ditinstvu,
Tuka smi slušeli upatvanji baštinstvu.
Tuka mu 'j učila máma ud dicá homa.
Da se prekrastimi i da molimi Boga,

Tuka smi naučili májćinija ni jazić,
Kogu gu hurtuvami i siga, ni jé izkrit.
Tuka smi se rádvali gá bogdarvu 'j caftelu,
Tuka smi se rádvali gá pu néj rabče 'j pelu.

Tuka smi igráli kaćé dica u praha,
Smi pázili pátenčeta pu dula.
Tugázi smi žuveli néja sveta!
Sigá, kaćé gá bi blo sámu u sana...

Tugázi cvećétu sámu za námu ij caftelu,
Rabče ud gore sámu na námu ij pelu.
Smi imáli sinca rádusni lica,
Sinca néja, palucenscí dica.

Ti, rudénu mestu, palnu sas pomene sládći,
Menat' ditinscí žuvot slásći,
Tébe, rudénu mestu, te milvami,
U sarcito sinca te imami.

Mu 'j drágu za tébe, ti náš utár,
Ti, kojtu sas toja plod napalvaš hambár.
Kotárka, tavánj i kučiji nosat sas tvár,
O, ti, zlátnu puljé, ti némaš pár!

Sekuj u tébe se nadeva,
Zaštotu ti mu dávaš leba.
Ti si nášu, ti, zlátnu puljé,
Vija sti náši, dalboći, zeléni duljé.

Ti, nášu palučensku puljé,
Ti, gulemu kača idno murjé,
Ti ud carica si námu darénu,
Ud geroj na konj zaobikulénu.

Ti, nášu sélu, ti, náš utár,
Ti si rudénu mestu na seku drugár,
Tébe te milva, ti si mu sarcito,
Tébe te ima za dom pud nebeto!

Vinga, 6 novembera 1933 g.

NA TINČINATA SMRAĆ

Sled sreć nošt ij, sreštu Svisveti,
Mesec udgore sé još sveti,
Iz sreć klončitata ti zéme poglad,
Se máj izkrij 'zać neku oblak.

Po-sétne se pusni tamnata noš',
Da štěš neštu da vidiš – ni mož'.
Tamnina ij, néma nikade sveš',
Mir ij, néma da čuš da varvi nekuj peš.

Sámu u idna kašta sé sveš' guri,
Vatre, idno májčinu sarcu buli.
Pukraj idin odar idna májća stujé,
Ud učite saldzi ij čučuri.

Okulu néja ima još prebráni,
Sata nošt nikuj ni se máni.
Čekat sate da mené nuštta,
Pázat sate da umré idna duša.

Na odara – légnatu idno mumiče,
U beli dreji – na angel preliče.
Idnaš puglade, idnaš zatvori učite,
Sate vaz néja sa visnati ud glavite.

To pak májca mu pregrášte,
Za doveka ud néja se uprášte.
I kade sutrenjta,
J j' dušla néja smračta.

Van ij ugásnalu i séntotu dzvezdiče,
Tugázi ij umrelu idno mumiče.
Tám, di sata nošt svišta ij gurela,
Manenata, tá sigá ij umrela.

Revat sate – májca, léla,
Za doveka si ja 'j raznéla.
Sigá véc ij na tarpézata u rákla,
Čini si sigá, dosta se 'j napátla.

Báš ij práznic – Svisveti,
U čarkvata ij sat svet.
Pu sreć misa se čuj dzonj i zlaménji,
Sate molat za uprušténji.

I sled mátku vreme znáj sata Vinga,
Či ij umrela Sebin Tinka.
Sled Gulema misa mloštvu utidat,
Idna mláda pukojna da vidat.

Tá – ud svet zaobikuléna,
Ja uplákvat májća i léla.
Májća vika: “Tinka, mamina,
Ud tolkuz vreme pázina.

Ud tolkuz gudini čekana,
Sigá za doveka uprusténa...
Máminu mumiče,
Néma máma kogu da ubličě”.

Léla ji kaćétu revé,
Nekupać máj zaberé:
“Jáganče lélinu,
Dvá pate uperiranu.

Májća ti ij štela da te užéni,
No tete ti ij dušal da te zémi.
Lélina galabica,
Napušteš májća ti samá uduvica”.

Idna májća nad rákla navidéna,
Ud pátenji, bulevi tá umuréna.
Idna májća sas ranénu sarci,
U učíte zámanji ij sas saldzi.

Zabunata, zamisljena:
– Ij umrela? Čár istena?
Sled tuj još po-žálna, začudena,
Ja misli véc u groba turena.

Ud vreme na vreme mumičita pristigat,
Sa dušli idna drugárca da si vidat.
Visnati pukraj ráklata ji sedat,
Ud sarci sate tija revat.

U pamećta sé spomene nji varvi,
Sigá pak martava da ja vidat dušli.
Nekupać na škula na idno sa bli,
U žuvota sa se imáli kaćé sistri.

I na utre, na ukopa,
Se 'j prebrál svet, palin dvora.
Sate rudjáci, studente, dicá,
Ti nosat sate tija vincá.

Denj ij na martavite, slanci zasežde,
Kaćé purcision, svet naredén utážde.
Bándata sviri sas žálin glás,
Sate varvat sas idnákav páš.

Na sétnija ti pać te izpráštemi,
Sinca sbogum ti ubáždemi.
Se razdilemi sas tébe za doveka,
Ni mu ustána sámú pomena.

Okulu groba ti smi zastánali,
Dzvezdite gore véč sa plánali.
Još idna mulitva, idno prumišlénji,
Idin rév, máлку zeme – tuj ij sétnu uprušténji!
Vinga, 8 novembra 1933 g.

KOLADA

Stiga Kolada udkole čekana,
Stiga, u zimska dreja ublekana,
Stiga, nosi tá rádust u sracáta,
Stiga, nosi harizmi na dicáta.

Sveta Kolada, rádusin práznić,
Praznikuva gázda, sirumá páznić,
Te praznikuvat sate verni pu sveta,
Kujé vervat u Betlehemska dzvezda.

I tám, u Betlehem, ud idna seja,
Rádus se 'j razglasilu pu sveta,
Čekanija Mesija tám se 'j rudil,
Da mu se klánat utišli kraljé, pastir.

Daržimi Isusvu purudénji,
Rádusni pesmi sinca pejíemi,
I néja, palučene krastijáne,
Sinca verni katoličáne.

I za námu pristiga sveta Kolada,
Nosi tá mir i rádust na horata,
Nosi na sinca rádust u sarcáta,
Na sinca, náj-više na dicáta.

I néja za práznič se preprávemi,
Ud trošak, ud maka ni báš máreми,
I aku noscete mu stigmat na krája,
Palčene, si daržimi ubičája.

Sigá večar du po-kasnu se sedi,
Dicáta se učat na koladni pesmi,
Naučat i nekuja ud starinjé,
Kuja niti ni se više tá pejé.

Van ij mráz, studénu, cár zime,
Kolada se spumenuva na ime,
Studénu 'j, vetar iz klončita faždi,
Pošni sled to i snega da máj leti.

I na Badnija denj, pu zura,
Se nafarlivat olčita i prusura,
Kravájčita, pitčeta, sat' se napráj,
Sat palučenscí koladin ubičáj.

Se turi senu, pleva na tarpéza,
Se smakni žitu, kukuruz i uvéza,
Se darži za birićetna gudina,
Za dubar plod satu puljé da ima.

Májčite sas dicáta brádve cícat,
Pu tej sé bombone, pumaráne visat,
Namestvat, zakáčvat i svištičita,
Pumágat nji tejni mumičita.

I sled to, kam gá pošni van da mrakva,
Utijat kujé mojat na čarkva,
Gá si dojat da se vičére moj,
I čekat neku koledár da doj.

Na tarpézata ud satu ima,
Čurba-pupára, bob, lešta, riba,
Uvreja, méd, vin', grozgji i jábalcí,
Baštá kani: "Dicá, jámajti".

Ij Badin véčar, se spušte tamna noš',
"Da utijmi bráte, na Kolada, za doš"?!
Taj ij blo nekupač, još ud pučélu,
Ij pelu, ij ručelu satu sélu.

Sigá ij čuč' véčara da pejat', da truptat,
Ali prez ulicata udsám da varvat,
Po-sétne néma da se čuj' iz sélu glás,
Moj da zatvoriš i da se mániš ud vás.

Mládite se uredat, se premenat,
Nejdi tija na hurta se preberat,
"Hájda má, u májčine-t' na hurta,
Ni moža budin du sreć nošt da seda".

Tám jadat, pijat, pejat i se nasmejat,
Sinca rádusni sas ole se veselat,
Taj du dzone vremeto nji purmené,
Nakáza ud glavata nji mené.

Sled to pošnat tija da se preprávet,
Ij čuč mloštvu na sreć nošt da utádet,
Varvat ud vatre, ud sata krájna,
Se točat iz тази zimna nošt tájna.

I u čarkvata rájska svetlus sveti,
Seku duša neštu rádus' useti,
Se čuj glás ud jorgane, ud ustá,
„Sláva baj, mir da baj“ – se pejé sigá.

Sveta Kolada, rádusin práznić,
Te praznikuva gázda, sirmá páznić,
Te praznikuvat sate verni pu sveta,
Kujé vervat u Betlehemska dzvezda.

Vinga, 5 decembra 1933 g.

IDINSTVU

Aku néja u idinstvu bi žuveli,
Bi bli rádusni i zámaj' bi peli.
Bi bli pálućene sinca falosi,
Ni bi hodili izkacani, bosí.

Aku neku želánji bi imáli,
Bi se uluváli sinca i bi ji napráli.
Bi ni sé taglili nasám-natáta,
Bi mu bli redum utvorini vratáta.

Bi blo náštu želánji izpálnatu,
Bi ni mu blo sélutu taj učárnatu.
Brájće! Bi imáli sinca pušténji.
Brájće! Bi imáli sinca utušenji.

Žuvejmi u tuj sélu, u tuj puljé,
Kaće darábče zeme nasreć murjé.
Kujé talázete zámanji ji mujat,
Kujé vetrovete zámanji ji dujat.

I néja smi zaobikuléni ud uda,
Talázete ji véc mu izmulí brega.
Na kade Mureša još izmuvat,
Naoklu zemete mu kupuvat.

Aku néja u idinstvu bi žuveli,
Néja talázete bi gji zapreli,
Sas idin dzid, makár či smi malcinstvu,
I tozi dzid bi bil náštu idinstvu.

Za tuj sinca treba da se složimi,
I taj da se bránimi da možimi.
Ud kriza, ud nakáz i ud satu zlo,
Da se preberémi sinca na idno.

Aku néja u idinstvu bi žuveli,
Néja talázete bi gji spreli.
Sas idin dzid, makár či smi malcinstvou
I tozi dzid bi bil náštu idinstvu!

Vinga, 11 decemбера 1933 g.

ČASTITA NOVA GUDINA!

Častita, sréčna Nova Gudina,
Žála seku balgarin da ima.
Bog négu u zdrávu da gu darži,
Durdi tuka na zemete sedi.

Kugá 'j u žalust – da gu razveseli,
Kugá 'j u sradžba – da gu pumiri.
Sréca da ima durdi žuvej,
Da mu se stori satu kako sej.

Brani mu, Bože, ud satu zlo,
Ujdini mu námu sinca na idno.
Balgare-palučene razniséni,
Slušej mu Bože, sinca revémi.

Dáj sinca néja palučene da se milvami,
Megjiu námu da se imami.
Dáj, taj da badi ud sigá natáta,
Da se milvami tuka, u Banáta!

Vinga, 1 januára 1934 g.

PRESNINA

Još ud letu se zatvárat svinjé,
Da se zakolat gá baj na zime.
Pu idno, dve, tri ali čitiri,
Sigá ni se puštet gá pastire sviri.

Pošnat da se gujat, da se ránat,
Jadat sládku, ni se kánat.
Naprávat na krasta slanina,
Fála Bogu za sinca za ima.

I kugá dodi studénata zima,
Izguviči tuk-tám nek' presnina.
Pošnat prasčeta da se kolat,
Da se prudávat – tuka-táme molat.

Rudjáci sate se saberat,
Gji zakolat i si gji uredat.
Idno-dve prasčta uskubat,
Unezi drugijete gji uparlat.

Tám sa nevesti, stári i mládi,
I neku pitče véc sa naprá'li.
Po stárite, tija sa vaz čarváta,
Ali imat briga za kutláta.

Mažjete véc u kašti sa namestili,
Tám sas rabotata véc premestili.
Se sadat, se šálat, se várat,
Aku ij sled ubed – sas vinu se kánat.

Kade idin sahát se čeka pladnina,
Grebnják pékan i ud satu ima.
Se pladnuva i sled to se hurtuva,
I na prasčetata sé se remnuva.

Sled to pá na novu u rabota,
Mesu za kalbasi se natoka.
Májuščite i karvavicite,
Véc sa izvádni u košincite.

Tugáz se narež majsta,
Se nabiva još i kalbasa.
I sas tuj ij svaršina rabotata,
Žinite, tija véč režat tortata.

I se počni da se vičére,
Brájce, rádust imam u méne.
Dáj Bož taj i dugudini,
Sinca da žuvejmi mlogu gudini!

Vinga, 3 januára 1934 g.

DLAŽNUSTTA MU VIKÁ

Brájce, neštu sámú da vu ubáda,
Bi štel nakáza da vu mána.
Bi štel i saldzite da vu spra,
Právicata da vu razvidela.
Bi štel i učite da vu iztrija,
Na sincata, drágji palučene vija!

Bi štel mátku da vu raztuša,
Sincata, koj šté da me sluša.
Néja smi zabrávili kako 'j žuvot,
Da se veselimi u dumá, u neku rod.
Néja žuvejmi u sirmašija,
Sincata, drágji palučene vija!

Žálustta sé po-gulema stánva,
Ni šté nikuj da mu ja mánva.
Saldzite se umložvat u učite,
Sas vreme sé visnati sa mu glavite.
Ud denj na denj sé po-sirmašija,
Istena li ij? Drágji palučene vija.

Sas tuj satu smi predádini,
Nikumu ni smi se žalili.
Smi imáli nadežda u vremeto,
Smi čekali da se umené samo.
Da imami i farbisana kučija,
Smi čekali, drágji palučene vija!

Néja imami zlátnu puljé,
Imami gulemi, dalboóci duljé.
Néja imami gulem utár,
Kojtu dáva plod, napalva hambár.
I pá žuvejmi u sirmašija!
Zašto? Drágji palučene vija?!

Brájće, tuj redum ij táj, u sat svet,
Vájda ud Boga, tuj ij pruklet.
U sinca ima gulema žalus',
U námu još i gulema mrázus'.
Za vu ji ubáda utvornu, ni krija,
Ni jé li taj? Drágji palučene vija!

Námu i vetara žalnu mu duj,
Kaće revémi sinca mu čuj.
Nášija rév gu nosi na deléku,
I čufarligata mu revé na puljétu.
Bože, nášta saldza iztrij ja,
Da se molimi, drágji palučene vija!

Zaduolnus', mir, rádust dunesi u dumá,
Tuj iskat sate palučenscí sarcá.
Nadežda, vera i mila mu treba na sinca,
Na námu palučene tuka, u Vinga.
Bože, nácijata nášta pumugni ja,
Da se molimi, drágji palučene vija!

Tezi sa duhovni náši nuždi,
Za kujétu treba hora umni.
Sas tej satu bi pustignali,
Po-nagore bi se izdignali.
Bi mogal sekuj da mu snejé paralija,
Na sinca, drágji palučene vija!

Idnaš, či smi u idinstvu, da bi kázali,
Obštinscíte interese léku bi gji bránili.
Satu ud kakva nužda bi mu blo,
Bi gji udsadili na idno.
I tej bi gji pisali na hartija,
Ni jé li taj, drágji palučene vija!

Ud kakvi nuždi imami ij hurta,
Da vu gji ubáda na sincata šta.
Sate sa interese obštinscí,
Da gji dustignimi bi blo hubančí.
Za tuj da se ujdinimi, sradžbata ustavi ja,
Da se ujdinimi, drágji palučene vija!

Imami hubava, gulema čarkva,
Zvémi ja sinca Božija kašta.
U néja seku krastijánin sas Boga hurtuva,
Tejna dzonj za mulitva mu spumenuva.
Sutrin, pládne i večar na “Zdráva Marija”,
Sincata verni, drágji palučene vija!

Guspudin prefekta u okoljata ij hodil,
Unezi dene i námu mu ’j puhodil.
Hurtuval ij za novotu upravlénji,
Détu u nuvinite ji četémi.
Kujé šté da mu utarvé ud sirmašija,
Sinca námu, drágji palučene vija!

Pital mu 'j kakva žálba imami,
Palúčene néja, dali se milvami?
Néja napreć négu smi zastánali,
I тази molba nému ubádili.
Da vu ja ubáda – slušejti ja,
Sinca, drágji palúčene vija!

Parvu: pomuš za čarkvata;
Drugu: palúčenscí da se uči u školata;
Trecu: guspudin Pakurar nutáruš da ustáni;
Sétnu: da dubávemi izláz da naprávi.
Tuj nému néja iztulmáčija,
Za nášte žálbi, drágji palúčene vija!

Ni jé li žálnu gá ditetu si vida,
Či ni moj da četé mulitvena kiniga?!
Na néguv palúčenscí májcin jazić,
Pa tozi nárud, Bože, čec taj ij ubit?
Bože, slušej náruđa palúčenscíja,
Ni jé li taj, drágji palúčene vija!

Tugázi ni jé li právu da imami tukašin nutáruš,
Ud kaćé ud neku drugu sélu ali váruš?
Ni jé li právu kugá tuka ij rudén,
Kugá sreštu námu ij dubar, puštén.
Kugá náša jazić hurtuva – ni jé li istena,
Iskami gu, drágji palúčene vija!

Dali ni smi zabrǎvili menatotu vreme,
Kugá báj ij blo, da se useštemi palučene?
Čuždi na náša miselji, čuždi u dušata,
Sa mu vládali i sadnali na glavata.
Sa mu razdelili idinstvu i familija.
Ni jé li taj? Drágji palučene vija!

Brájće, satu tuj za 'j vidimi uprávnu,
Satu tuj détu istenscí mu 'j ubicánu.
Ama i néja idna dlažnust imami:
Sas tej sinca da votirami!
Zaštotu sámu tozi ij pate právija,
Taj da badi, drágji palučene vija!

(Za izborete ud 1934 g.)

ZIME

Džérevi sa sate klončita,
O! Kade sa tejni bubončita!
Kade sa tejni lisí zeléni?
Néma gji, sa razniséni.

Sigá sa na péndžarata navidéni
Klončitata džérevi, ne zeléni.
Nekupać satu ij blo véselu, fálnu,
Sigá sámu visnatu ij, žalnu.

Treba da pálimi u kašti,
Na námu – drejji gurašti,

Či van ij mráz, snec,
Ij studěnu na márva, na čelec.

Na planinata, u gurata,
Redum ij stignala zimata.
U duljéte i puljéte,
Ij studěnu i pu murjéte.

Po-kasnu dodi Kolada,
Rádust dunesé na horata.
Sa rádusni i dicáta u sarcáta,
Sate balgare u Banáta.

I Nova Gudina prumené,
I popa na Tri Krále mené.
Sled to Faršángji sledi,
Viž... Snega kacé leti.

Za se sanjuvami brátko,
Za te hoza i tébe, drágo, sládko,
Sámu dáj Boži da ni se iztupi,
Bolja još tolkus da navali.

Kune čěša, sarsám uriždem,
Satu sélu utre ubiždem,
Homa gá pladnuvami,
Taj za se sanjuvami.

I cár pu čitiri kune u sanjéte,
Gore – hargjéne i mumite,

Sas jorgane svirat i pejat,
Kriřtat i se smejat.

Izvikni pu neku muma,
Se bikni pu neku sanja,
Se usnedževat sate,
I horata izlejat na pate.

U neku muma káret, flejat,
Utídat máłku da se ugrejat,
Či dosta sa istinali,
I još kaćé sa raguřisali.

Tuj tráj nekolku nédeli,
U Farřángji sinca smi véseli,
Ne mu 'j u glavata nakáza,
Nitu nivata, nitu izláza.

O, kaćé ij véselu da vidiř sanji,
Sas hirgjeéne i mumi na lesi,
Kune u uredéni hámve i juzdi,
I bič sas pljosna da pukti.

O, Farřángji, nide prumeneva,
Taj barži nide se izgubeva,
Veseli mu sinca řtutu moř,
Sata denj i sata noř'!

Vinga, 10 januára 1934 g.

PROLEĆ

Ud kugá čekami sinca prulećta!
Ima kojtu gu 'j uluvála i glaćita.
No тази dalgja zima ij purmenala,
Na véseli hora mu 'j umenala.

Ij stignala parvata strelća gurašta,
Etu gji – lastaunkata i kokoštarka!
Etu, ij cafnalu parvotu cvecé,
Ij cafnalu hubankotu velikdenče.

Ij cafnalu i gárvenče, i kadonče,
Tulipáne i toj ima bubonče.
O! Vija cafnati cvećéta!
Proleć zlamenuvat, zeléni puljéta!

Na véseli vrabčeta svirnete,
I gurašta strelća du zemete,
S vesélji i rádus napalvat sarcáta,
O, néma više u méne žalus da páta!

Vinga, 25 aprila 1934 g.

ŽATVA

Já gladejti na gore, na nebeto,
Kaće ij galabu, ij jáсну vremeto!
Sámu tuk-táme neku oblače belu,
Da naprávi na páura senća štelu.

Zlátna slančeva strelča du zemete,
Naprávi sata rana da uzreji lete.
U sělu kaštičeta beli se svedlejat,
U pulje zlátni žita se leštejat.

Van ij palnu sas rabadžije,
U seku starna imat kumšije.
Ud dalěku se belej tejnu ubleklo,
Videć ij kaćé mardat sas kusite na idno.

Ud neku starna ij čući nakuvála,
Na druga se smejat – nekuj právi šála.
Ud gore čufarligata pejé,
O! Sas kakva rádust žatvata mené!

Tezi sate rádusni žatváre,
Mu prebiret leba ud utáre.
Na čelutu nji čučurev pot,
O! Tuj nji ij tejna sat žuvot!

Vinga, 25 aprila 1934 g.

SE PUŠTE NUŠTTA

Kaćé pulěku se smurdževa,
Kaćé satu se smalčeva...
Neku kučija lopa kade sělu,
I na pate véc se ij pumělu.

Nebeto portata si zatváre,
Ni pušte da rábuti nitu žatváre.
Nuštta se pusni na zemete,
Ne 'j čuč više na rabčetatata svirnete.

Na visoku se zapálvat dzvezdičeta,
Svetat, migat kaćé idnija svištičeta.
Kolku sa mlogu – neizbrojni,
Da znájmi za tej ni smi dustojni.

Idin léć vetar klončitata lulej, gji nprespeva,
Nekuj na négu na čiša se nadeva,
Du idno vreme ij čuč na žábite pesnite,
Sas tej se združat sas svirmi i skurcite.

Sled tuj mir... ij čuč kaćé stujat na hurta,
I cvećáta u gradinčitata.
O, ti nošt náj-čuduvita,
Caruvaš sigá – si carica!

Vinga, 25 juni 1934 g.

SIRÁŠKA ŽÁLUS'

O, ti vreme menatu,
Kugá sam imála ud satu.
Zašto ni te pánta ás po-dubre,
Zašto ni pánta ditinsćite mi dene?

Kugá imála sam još tete i máma,
Kugá sam imála još zemaaljska sláva.

Zašto ni pánta kugá sa me caluvali,
Kugá sa me ubličali i ubuvali.

Ni pánta tejna rádus',
Ni pánta tejna mládus'.
O, roditele, ni vu pánta nikak, ni,
Sámu máma kaćé na tarpézata stujé.

Sti me napusnali još dite,
Sti mi napusnali žalni dene.
Sti me napusnali na sveta,
Da se nakažisvam i reva.

Nakupać, gá sam žalna i reva,
Sé vámu da vu izkam šta.
Da sam rádusna, idna ole,
Za kuja ás reva udkole.

Ama tuka néma nikuj da me usluša,
Idno siráče da raztuša.
Za bedevá reva denja i nušća,
Durdi ni si izdám i sétnata saldza!

PALUCÉNSĆI GLÁS ZA BIŠNOVA

Palučensći Bišnov, palučenska Vinga,
Rudénu svetu mestu na sinca,
Ud carica si námu za mušija,
Na sinca si námu falušija.

Tuka se 'j rudil seku mlád i stár,
Tuka, u tozi svet náš utár,
Tuka sinca smi purásnali,
Dubro i zlo pudnásvali.

O, sinca néja palúcene,
Tuka u Banáta, udkole vreme,
Véc máj dvestotini gudini,
Ud kaćé néja tuka sedimi.

Smi razfarleni u Banáta,
Pu ramnina i pu bardjáta,
Žuvejmi néja pu tezi mestá,
U nekolku palúcenscí selá.

O, tuj nášu rudénu mestu,
Tuka imami néja još rádust, neštu,
Tezi mesta u Banáta,
Sa na námu sinca u sarcáta.

Tuka smi žuveli náštu ditinstvu,
Tuka smi slušeli upatvanji baštinstvu,
Tuka mu ij učila máma ud dicá homa,
Da se prekrastimi i molimi Boga.

Tuka smi naučili májćinija ni jazić,
Kogu hurtuvami i sigá, ni jé izkrit,
Tuka smi se rádvali gá bogdarvu 'j caftelu,
I gá pu niji rabče ij pelu.

O, brájće, vija sti sé još tuka,
Za nadzac sarcito nikuga ni vu šuka?
Sé tuka vu menevat denite,
I tuka si káreti u pluga kunete.

Tuka, u тази bizkrájna ramnina,
Žuvejti sas sata váša mladina,
Tuka, détu sámu palučenin se belej,
Tuka, di sámu zlátnu žitu se leštej.

Ti, rudénu mestu palnu sas pomene sládci,
Ud menat ditinscí žuvot gládci,
Za tébe, rudénu mestu, mu-j drágu,
Ti si mu náštu satu blágu.

Mu 'j drágu za tébe, ti náš utár,
Ti, kojtu sas toja plod palniš hambár,
Žitnica, tavánj, kučiji nosat tvár,
O, ti zlátnu puljé, ti némaš pár!

O, brájće, smi dušli tuka, megju vás,
Či udkole mu vika idin brátscí glás,
Smi dušli da si purdumami,
Palučene sas palučene da si hurtuvami,

Či sas vreme ni se vidimi,
Sámu na idna Rágjne gá hodimi.
Sigá za paruv pać vu puháždemi,
Puzdrávenji ud Vinga na sinca ubáždemi.

Da predubijmi sate tažini,
Triba u duša i sarci da se svaržimi,
Mlogu da žuvejmi da možimi,
Triba sinca da se složimi,

Či nácijata mu pošva da umire,
Tuj triba pu seku náčin da se zapire,
Náruda i jazika da si daržimi,
Još neizbrojni gudini.

Triba da pošnimi ud mladinata,
Da ja učimi na satu, na dugáždinata,
Či badeštotu ij u tejnite race,
I palučene triba da ustánat sate.

Zaštotu palučene smi i za ustánimi,
Nácijata ni, jazika da si gu zapázimi,
U nášte žili palučenska krav tičé,
I slancitu udgore palučenscí mu pičé.

Náštu puljé zlátnu žitu rážde,
I mesečna svetlus' palučenscí mu puhážde.
I u seku gradinče palučensku cveč cafti,
Náštu sarci palučenscí mu bakti.

Prez nekolku gudini,
Jubilej za daržimi,
U Brěšća, Bišnova i Vinga,
Za praznuvami néja sinca.

Za práznič sincata za se premeněmi,
Za Stanislávič i Kačamága spumeněmi,
Za nji izdignimi monumente i na dvěta,
Da ima pomen ud tej u Banáta.

Či du sigá pomen ud Stánisláviča ali Gjura,
Imami sámu pu idna kuna,
Du skoru pu taváne zakáčina,
Pu licitu sata tá uprášina.

O, brájce, zamisleti se či sti palučene,
Gá svaršiti rábuta, gá imati vreme,
Gá věčar pošni da se smurdževa,
Gá satu věc se smalčeva.

Kugá ni lopat kučiji kade sélu,
Kugá na pate se 'j věc pumélu,
Kugá léčija vetar klončitata prespeva,
Kugá pošni věc i da se zatamneva,

Tugázi sti sadnali na hurta na pate,
Puhurtuvajti za tuj neštu po-častu pate,
Či sti palučene da ni vu badi srám,
Tuj fala na sinca nám'.

Pugladejti mladinata sas škuli,
Na rabota iska da se turi,
Šté u pomušť na sinca da vu badi,
I u satu šté da vu upati.

Sate palučene néja štémi,
U idno sate da se preberémi,
Sinca ud sarci da se milvami,
Mlogu rádust taj da imami.

Palučene! Da se ujđinimi sinca u idno,
Sincata! U duša i sarcito.
Taj ud satu zlo za se bránimi,
I palučene doveka za ustánimi!

Vinga, 8 august a1934 g.